

Seat No. : _____

XU-103

April-2013

B.A. (Sem.-II)

Gujarati : EC-II-112

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.

(૨) જમણી બાજુએ લખેલા અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) સર્જક શ્રી કિશનસિંહ ચાવડાના જીવનનો પરિચય આપો. ૭

અથવા

શ્રી કિશનસિંહ ચાવડાના સમગ્ર સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય કરાવો.

(બ) 'અમાસના તારા'માં નિરૂપાયેલાં પ્રસંગચિત્રોનું વિષય-વૈવિધ્ય ચર્ચો. ૭

અથવા

'અમાસના તારા'માંના 'અમૃતા' નિબંધની સમીક્ષા લખો.

૨. (અ) 'અમાસના તારા'માં નિરૂપાયેલાં પ્રસંગચિત્રોને આધારે સર્જક શ્રી કિશનસિંહ ચાવડાની વિશેષતાઓ દર્શાવો. ૭

અથવા

'અમાસના તારા'માંથી શ્રી કિશનસિંહ ચાવડાના પિતા તથા માતા વિશેના નિબંધોને આધારે એમનાં ચરિત્રોનો પરિચય કરાવો.

(બ) 'પાણી મૂક' નિબંધ રચનાની સમીક્ષા કરો. ૭

અથવા

'ભણતરનો અંધાપો' નિબંધમાંના વ્યંગ-કટાક્ષને ચર્ચો.

૩. નીચેના મુદ્દાઓ વિશે ટૂંકનોંધ લખો : (ચાર) ૧૬

(૧) 'અમાસના તારા' શીર્ષકની યથાર્થતા

(૨) શ્રી કિશનસિંહ ચાવડાની ગદ્યશૈલી

(૩) 'અમાસના તારા'ના પાત્રોનું વૈવિધ્ય

(૪) 'અમાસના તારા'ની રચનાઓની મર્યાદાઓ

૪. નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ લીટીમાં જવાબો લખો : ૧૨
- (૧) ‘જીવનનું કાવ્ય’ નિબંધમાંના બે વિરોધી પ્રસંગો જણાવો.
- (૨) સંગીતના અનુભવોનું આલેખન કરતી ‘અમાસના તારા’માંની રચનાઓ કઈ-કઈ છે ?
- (૩) ‘મને મારો મેળાપ’ એ શીર્ષકના લેખમાં શ્રી કિશનસિંહ ચાવડાએ શાનું સંસ્મરણ આલેખ્યું છે ?
- (૪) હિન્દી સાહિત્યકાર શ્રી પ્રેમચંદજીની કઈ-કઈ કૃતિઓનો અનુવાદ કિશનસિંહ ચાવડાએ કર્યો છે ?

૫. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય જવાબો આપો : ૧૪
- (૧) કિશનસિંહ ચાવડાનું મૂળ વતન કયું હતું ?
- (a) વડોદરા (b) સુરત
- (c) સચિન (d) ભાંજ
- (૨) કિશનસિંહ ચાવડાનો જન્મ અને મૃત્યુ કઈ સાલમાં થયાં હતાં ?
- (a) ૧૯૦૩-૧૯૮૦ (b) ૧૯૦૪-૧૯૮૧
- (c) ૧૯૦૫-૧૯૮૨ (d) ૧૯૦૬-૧૯૫૭
- (૩) કિશનસિંહ ચાવડાનાં પિતા-માતાનાં નામ શું હતાં ?
- (a) શિવજી-તાપી
- (b) ગોવિંદસિંહ-નર્મદા
- (c) રામસિંહ-રેવા
- (d) કૃષ્ણજી-અંબિકા
- (૪) વડોદરામાં કયા પ્રેસને વિકસાવવામાં કિશનસિંહે પ્રયત્ન કરેલો ?
- (a) નવભારત (b) સાધના
- (c) નવપ્રકાશ (d) ઉપાસના
- (૫) કિશનસિંહ ચાવડાએ કયા ઉપનામથી ‘અમાસના તારા’ લેખમાળા પ્રગટ કરેલી ?
- (a) જિજ્ઞાસુ (b) જાગૃત
- (c) જિગર (d) જિપ્સી
- (૬) ‘અમાસના તારા’ લેખમાળા કયા સામયિકમાં પ્રગટ થયેલી ?
- (a) કુમાર (b) અખંડ આનંદ
- (c) સંસ્કૃતિ (d) બુદ્ધિપ્રકાશ

- (9) કિશનસિંહે લખેલી નવલકથાનું નામ શું છે ?
- (a) અમૃતા (b) ધરતીની પુત્રી
(c) તારા મૈત્રક (d) સમુદ્રના દ્વીપ
- (10) ‘અમાસથી પૂનમભણી’ કૃતિનું સાહિત્યસ્વરૂપ કયું છે ?
- (a) નવલકથા (b) નિબંધ
(c) ટૂંકીવાર્તા (d) આત્મકથા
- (11) કિશનસિંહના પિતા કયા સંપ્રદાયના અનુયાયી હતા ?
- (a) વૈષ્ણવ (b) રાધા-સ્વામી
(c) નિરાંત (d) ઈસ્કોન
- (12) ‘જીવન-વિષ-અમૃત’ એ પ્રસંગચિત્રમાં રહસ્યમય સ્ત્રી-પાત્રનું નામ શું છે ?
- (a) ઈન્દિરાકુમારી (b) પન્નાકુમારી
(c) નીલમકુમારી (d) સુમનકુમારી
- (13) ‘મસ્ત-શિલ્પી’ સંસ્મરણમાંના શિલ્પીનું નામ શું હતું ?
- (a) શ્યામબાબુ (b) રામબાબુ
(c) આનંદબાબુ (d) શરદબાબુ
- (14) ‘વાઈસરોય-માપ’માં કયા વાઈસરોયની વાત થઈ છે ?
- (a) લોર્ડ કર્ઝન (b) લોર્ડ વેલેસ્લી
(c) લોર્ડ લિનલિથગોન (d) લોર્ડ વિલિયમ્સ
- (15) “યહ અત્તર બેચને કા જમાના હૈ ? તુમકો માલૂમ હૈ કિ અભી કેરોસીન કા રેશન હૈ ?” – આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?
- (a) ડૉ. તૈયબઅલી (b) ડૉ. સુલેમાનઅલી
(c) રવીન્દ્રનાથ (d) ડૉ. અલી
- (16) ‘એ ચીજ’ – રેખાચિત્રમાં કિશનસિંહ યાવડા કયા સાહિત્યકારની સાથે વડોદરાના ગુજરી બજારમાં જાય છે ?
- (a) પ્રેમચંદજી (b) જયશંકરપ્રસાદ
(c) બલવંતરાય ઠાકોર (d) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

